

radikal Side vel nærmest vil have Forslagets Bestemmelser noget reduceret, hvis det var muligt. Jeg har en Fornemmelse af, at Forslaget nogenlunde træffer det, som det under de nuværende Omstændigheder vil være rigtigt at gennemføre. Selvfølgelig maa der i Udvalget forhandles om Enkeltheder i Lovforslaget, og principielt kan jeg heller ikke modsætte mig en eventuel Tilbøjelighed til at forøge Statsbanernes Indtægter. Men jeg vil understrege, hvad jeg ogsaa fremhævede ved Forelæggelsen, at det vil være meget tvivlsomt, om man opnaar Hensigten ved at foretage yderligere Forhøjelse. Den ærede Ordfører for Venstre, Hr. Jensen-Sønderup, henviste til Privatbanernes Takstforhøjelser, som i de fleste Tilfælde er højere end Statsbanernes, hvorhos allerede Taksterne i sig selv gennemgaaende er højere end Statsbanernes. Men det har dog vist sig, at man for flere af disse Privatbaners Vedkommende har naaet den Grænse, som man ikke tør overskride. Maa jeg her indskyde, at naar Ministeriet har fundet det rigtigt stadig at approbere Privatbanebestyrelsernes Forslag om Takstforhøjelser, ligger det i, at Ministeriet ikke har kunnet henvise Privatbanerne til at skaffe sig Dækning ad nogen anden Vej. Det ligger ogsaa noget i, at Ministeriet i høj Grad har ønsket at respektere Privatbanebestyrelsernes Ret til at bestyre deres egne Forhold, saaledes som de nu finder det bedst. Men det Tidspunkt er for øvrigt forlængst indtruffet, hvor Banebestyrelserne ikke længere tænker paa Forhøjelser af deres Takster, fordi det flere Steder har vist sig, at saadanne kan de ikke foretage ud over et vist Punkt; thi saa virker det tilbage paa Driften, fremkalder Nedgang i Trafikken og giver ikke nogen forøget Indtægt. Derfor er man nu forskellige Steder inde paa at søge at faa Kommunerne til at træde til med Tilskud, hvilket utvivlsomt ogsaa i mangfoldige Tilfælde vil være nødvendigt, hvis Privatbaner ikke skal indstille deres Virksomhed. For Statsbanernes Vedkommende har jo Forholdet været det, at der har man Statskassen at ty til til Dækning af Underskuddet.

Den ærede Ordfører for Venstre vilde mene, at man meget vel kunde forhøje baade Person- og Godstaksterne paa de lange Afstande, da man ikke vilde kunne paastaa, at nogen rejser en længere Strækning, end han er nødt til, fordi det er billigere, eller nogen undlader at rejse en lang Strækning, fordi det er dyrere. For

det første tror jeg nu ikke, det ærede Medlem har Ret deri. Der foretages vistnok overmaade mange Rejser her i Landet, fordi man i det hele taget regner med den ret billige Takst. Den Omstændighed, at Folk uden saa særlig megen Betænkelighed med Hensyn til Bekostningen indlader sig paa Ferierejser f. Eks. til Jylland, skyldes utvivlsomt noget dette, at det i Virkeligheden ikke er dyrt at rejse her i Landet. Man kunde udmærket godt tænke sig, at en hel Del Rejser blev opgivet, fordi det blev for dyrt. Men dernæst kan man jo rejse ad forskellige Veje, med forskellige Befordringsmidler. Man kan rejse med Bane eller Dampskib. Derfor spiller det en ikke saa ganske lille Rolle, om Statsbanerne holder rimelige og billige Takster paa de lange Afstande. Gør de ikke det, vil utvivlsomt mange, som for Tiden benytter Banerne, benytte Dampskibene, navnlig da disse allerede i Forvejen er billigere end Statsbanerne. Men den afgørende Grund til ikke at lægge Forhøjelsen paa de lange Afstande er jeg tilbøjelig til at søge deri, at en saadan Ordning i Virkeligheden ingen Penge vilde give. Det, der giver Penge, er de mange Rejser, og de mange Rejser foretages fortrinsvis paa de korte og mellemlange Afstande, derimod ikke paa de meget lange Afstande.

Det ærede Medlem omtalte de Bemærkninger, jeg havde gjort om at afskaffe 1ste Klasse, og mente, at det hele Spørgsmaal ikke havde nogen stor Betydning. Deri kan jeg give det ærede Medlem Ret. Antallet af rejsende paa 1ste Klasse er ikke en halv Procent af hele det Antal rejsende, som benytter Statsbanerne. Jeg har ikke, som det ærede Medlem nævnedes, benyttet det Udtryk om 1ste Klasse Kupeer, at de stod halvvejs tomme. Jeg har kun sagt, at 1ste Klasse neppe betalte sig for Statsbanerne, at 1ste Klasse her i Landet ikke spillede nogen videre Rolle, ikke benyttedes synderlig, maaske bortset fra de mange Fribilletter. Det er ganske klart, at Antallet af Fribilletter, eller rettere Frikort, falder procentvis meget stærkt paa 1ste Klasse, eftersom den danner en saa ringe Del af Trafikken, og jeg tror, det ærede Medlem, naar han rejser paa 1ste Klasse, skulde tage sig for at lægge Mærke til, hvor mange af de rejsende der har Frikort, og hvor mange der har Billet til den Klasse.

Folketingsmand Sigvald Olsen ønskede, med nogen Tilslutning fra Folketingsmand Gunnar Fog-Petersen, at der skulde gøres en